

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU
BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL OFFICE OF STATISTICS

GODINA / YEAR II

SARAJEVO, 24. 11. 2010.

BROJ / NUMBER: 10.2.2

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD – dohodovni pristup GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT – income approach

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje konačne rezultate obračuna Bruto domaćeg proizvoda po dohodovnom pristupu za 2009. godinu.

Obračun je urađen slijedeći koncept i preporuke međunarodnih metodologija „Sistem nacionalnih računa 1993“ (SNA-93) i „Evropski sistem računa 1995“ (ESA-95).

Prestankom važenja Zakona o porezu na plaću i primjenom Zakona o porezu na dohodak počev od 01.01.2009. godine, došlo je do metodoloških usklađivanja na kategorijama **ostali porezi na proizvodnju i sredstva zaposlenih**.

Bruto domaći proizvod po dohodovnom pristupu se sastoji od kategorija primarnog dohotka koje rezidentne proizvodne jedinice i pojedinci primaju u procesu proizvodnje dobara i usluga. Da bi se dobio BDP u tržišnim cijenama dodani su svi porezi na proizvodnju i uvoz, a oduzete su sve subvencije na proizvodnju.

Porezi na proizvode i usluge su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili proslijeđenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju uvozne i izvozne dadžbine, porez na dodanu vrijednost, posebne poreze (akcize) i slično.

Ostali porezi na proizvodnju obuhvataju sve poreze koji mogu teretiti poslovne subjekte zbog angažovanja u proizvodnji, neovisno o količini ili vrijednosti proizvedenih ili prodatih dobara i usluga (porez na firmu, naknade za zaštitu okoliša, porezi i naknade za upotrebu fiksne aktive, naknade za koncesije i licence).

NOTES ON METHODOLOGY

GROSS DOMESTIC PRODUCT

Federal Office of Statistics in this first release presents the final data on Gross domestic product calculation according to the income approach for 2009.

Calculation has been done according to the concept and recommendations of International methodologies, namely „System of National Accounts 1993“ (SNA-93) and „European system of accounts 1995“ (ESA-95).

Other taxes on production and compensation of employees were harmonized in terms of methodology as the Law on Payroll Tax ceased to exist and the application of the Law on Income commenced as of 2009.

GDP by the income approach consists of the primary income categories which resident production units and individuals receive in the process of production of goods and services. In order to obtain GDP at market prices, the value of all taxes on production and imports is added and the value of all subsidies on production is deducted.

Taxes on products and services are taxes paid according to the produced or delivered good and service. These taxes consist of import and export duties, value added tax (VAT), special taxes-excise, etc.

Other taxes on production consist of all taxes that business entities incur as a result of engaging in production, independently of the quantity or value of the goods and services produced or sold (tax on firm, environmental fees, taxes on the use of fixed assets, fees for concessions and licences).

Subvencije na proizvode i usluge su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Ostale subvencije na proizvodnju predstavljaju subvencije koje se ne iskazuju po jedinici proizvoda ili usluge, kao što su: subvencioniranje plata i naknada zaposlenih, subvencioniranje kamata i sl.

Sredstva zaposlenih obuhvataju sva primanja zaposlenih u novcu i naturi, koja su zaposleni primili kao naknadu za svoj rad, sve doprinose na ime socijalnog osiguranja zaposlenih (doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenih), kao i porez na dohodak.

Potrošnja fiksnog kapitala (amortizacija) izražava vrijednost stalnih sredstava koja se u procesu proizvodnje prenese na nove proizvode i usluge u toku/tijeku obračunskog perioda.

Bruto poslovni višak je rezidualna kategorija dodane vrijednosti po djelatnostima, koja se dobije kada se bruto dodana vrijednost umanjí za sredstva zaposlenih i neto ostale poreze na proizvodnju (od ostalih poreza na proizvodnju oduzmu se ostale subvencije na proizvodnju).

Bruto mješoviti dohodak je alternativni izraz za poslovni višak neinkorporiranih preduzeća u vlasništvu domaćinstava, jer za njih nije moguće razdvojiti naknade po osnovu vlasništva od naknada po osnovu rada.

Neto poslovni višak/Neto mješoviti dohodak se izračunava kada se Bruto poslovni višak/Bruto mješoviti dohodak umanjí za potrošnju fiksnog kapitala.

Podaci su urađeni u tekućim cijenama i iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti (A17) koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom djelatnosti NACE-rev.1.1., a poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip), a ne prema jedinicama u sastavu (čiste djelatnosti).

Subsidies on products and services are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

Other subsidies on production are subsidies which are not recorded by unit of product or service, such as: subsidies on wages and salaries of employees, subsidies on the interests etc.

Compensation of employees includes all remuneration to employees, both in cash or in kind, that the employees received as compensation for their work, all employees' and employers' social contributions, as well as income tax.

Consumption of fixed capital is the value of fixed assets that is transferred to new products and services in production process during the accounting period.

Gross operating surplus is a residual category of gross value added by activities that remains after reducing the gross value added by compensation of employees and net other taxes on production (subsidies on production have been subtracted from other taxes on production).

Gross mixed income is an alternative term for the operating surplus of unincorporated enterprises owned by households, in which it is possible to distinguish capital incomes from labour incomes.

Net operating surplus/Net mixed income is calculated as gross operating surplus/gross mixed income minus consumption of fixed capital.

Data has been done at current prices and given by sections of Classification of Activity (A17), which is harmonized with European Classification of Activity NACE-rev.1.1. Legal entities were grouped regarding to the territory and prevalence activity (organizational principle) not according to the homogeneous units.

Tabela 1. Račun stvaranja dohotka u 2009. godini, tekuće cijene

Table 1. Generation of income account in 2009, current prices

000 KM							
Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Sredstva zaposlenih <i>Compensation of employees</i>	Neto ostali porezi na proizvodnju <i>Net other taxes on production</i>	Bruto poslovni višak/ miješani dohodak <i>Gross operating surplus/ mixed income</i>	Potrošnja fiksnog kapitala <i>Consumption of fixed capital</i>	Neto poslovni višak/ miješani dohodak <i>Net operating surplus/ mixed income</i>	Section of activity
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	790.762	123.631	-2.362	669.493	70.643	598.850	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	3.937	2.230	29	1.678	882	796	<i>Fishing</i>
C Vađenje ruda i kamena	362.552	321.769	3.388	37.395	66.146	-28.751	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	1.764.698	1.195.975	16.166	552.557	485.855	66.702	<i>Manufacturing</i>
E Proizvodnja i snabdijevanje/ opskrba električnom energ., gasom/plinom i vodom	643.778	387.355	6.127	250.296	245.019	5.277	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	764.652	461.424	7.148	296.080	98.893	197.187	<i>Construction</i>
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila, motocikala i predmeta za vlastitu upotrebu/uporabu i domaćinstvo/kućanstvo	2.057.609	1.215.664	19.155	822.790	303.538	519.252	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles</i>
H Ugostiteljstvo	343.893	186.734	3.237	153.922	49.965	103.957	<i>Hotels and restaurants</i>
I Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	1.088.808	609.541	6.882	472.385	302.267	170.118	<i>Transport, storage and communication</i>
J Finansijsko/Financijsko posredovanje	628.917	403.677	5.568	219.672	83.037	136.635	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne djelatnosti	1.385.220	381.678	5.515	998.027	425.211	572.816	<i>Real estate, renting and business activities</i>
<i>od toga: imputirana renta</i>	755.823	0	0	755.823	328.405	427.418	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i odbrana/ obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.454.907	1.371.870	2.925	80.112	80.112	0	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	779.541	726.929	2.041	50.571	39.858	10.713	<i>Education</i>
N Zdravstveni i socijalni rad	725.204	649.560	1.982	73.662	60.333	13.329	<i>Health and social work</i>
O Ostale javne komunalne, društvene i lične/osobne uslužne djelatnosti	337.433	259.885	2.430	75.118	41.497	33.621	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno sve djelatnosti	13.131.911	8.297.922	80.231	4.753.758	2.353.256	2.400.502	Total of activities
UFPIIM (-)	490.685			490.685		490.685	<i>FISIM (-)</i>
Ukupno, bazne/bazične cijene	12.641.226	8.297.922	80.231	4.263.073	2.353.256	1.909.817	Total, basic prices
Porezi na proizvode i usluge i uvoz minus subvencije na proizvode (+)	2.589.335						<i>Taxes on products and services and import minus subsidies on products(+)</i>
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	15.230.561						Gross domestic product (GDP) at market prices